



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประถมศึกษาเป็นการฝึกฝนเบื้องต้นที่จะใช้ประโยชน์จากสิ่งทีเรียนให้เหมาะสม เป็นการยอมรับขั้นพื้นฐานเพื่อใช้ประโยชน์แก่ชีวิตประจำวัน (บันลือ พุกกะวัน 2522: 21) นอกจากนี้การศึกษายังเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของการศึกษาระดับอื่น ๆ เปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของการศึกษาระดับอื่น ๆ คิว (นิว ประภอมสุข 2524: 17) จึงทำให้รัฐบาลของทุกประเทศพยายามระดมทรัพยากรเพื่อจัดการประถมศึกษาให้ทั่วถึง ให้คนในประเทศอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น เพราะถ้าประชากรไม่ว่าจะมีจำนวนเพียงใดที่ยังอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ประชากรส่วนนั้นจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการประถมศึกษาจึงเป็นการศึกษาที่จำเป็นในการพัฒนามนุษย์เป็นรายบุคคล พัฒนาชุมชนและพัฒนาประเทศ (กอ สวัสดิ์พาณิชย์ 2525: 7)

ในประเทศไทยได้จัดการประถมศึกษาเพื่อปวงชนมาครบหนึ่งร้อยปี มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติศึกษามาหลีกแล้ว มีการพัฒนาการศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพมาตลอด แต่นักการศึกษาและประชาชน ยังเห็นว่าจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขระบบการประถมศึกษาอีกมาก (กอ สวัสดิ์พาณิชย์ 2525: 7-8) เพราะการประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของคนทั้งชาติ ถ้าจัดการประถมศึกษาไร้ประสิทธิภาพ มีข้อบกพร่อง มีปัญหาที่ใดที่หนึ่ง ความเจริญก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติจะคอยลง ดังนั้นจึงต้องมีการค้นหาสาเหตุของข้อบกพร่อง ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาคุณภาพของการประถมศึกษาและการวิจัยในสาขาประถมศึกษา จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นที่ต้องนำใช้เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าของการประถมศึกษา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ของการเพื่อทราบว่าปัญหาความล่าช้าอยู่ที่ไหน เพื่อให้ทราบว่าโครงการด้านประถมศึกษาต่าง ๆ ที่จัดขึ้นมีผลมากน้อยเพียงใด หลักสูตรประถมศึกษาฉบับล่าสุดที่มีผลกระทบก่อเกิดอย่างไร หรือเพื่อให้ได้ข้อมูลมาจัดวางแผนการศึกษาต่าง ๆ ต่อไป (อุทุมพร ทองอุไทย 2525: 5)

การวิจัยเป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงอย่างมีแบบแผนเป็นระบบและตามระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ (สุภาพ วากเขียน 2523: 1) ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวางในทุกวงการ นอกจากจะได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มพูนวิทยาการแล้ว ผลงานวิจัยเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ กำหนดนโยบายและใช้แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ดำเนินไปอย่างถูกต้องตามเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา ดังที่ วิเชียร เกตุสิงห์ (2527: 118-119) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยการศึกษาไว้ว่า

ในด้านการวิจัยทางการศึกษานั้น เป็นที่ทราบกันดีว่ามีความสำคัญ ในแง่ของการสนับสนุนงานวางแผนนโยบายและแผนการศึกษา เพราะการวางแผนที่ดีจะคงอาศัยข้อมูลจากการวิจัยประกอบด้วย นอกจากนั้นผลการวิจัยทางการศึกษายังช่วยงานบริหารทางการศึกษาได้อีกด้วย คือ ภาวะบริหารการศึกษาใช้ผลการวิจัยใหญ่เป็นประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจที่จะทำการตัดสินใจหรือสั่งการมีโอกาสผิดพลาดคนน้อยลง หรือไม่ผิดพลาดเลย

โกวิทย์ ประवालพฤษ์ และ ส.วาสนา ประवालพฤษ์ (2518: 30-35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยการศึกษา สรุปได้ว่า การวิจัยการศึกษาเป็นขบวนการแสวงหาความจริงและวิธีแก้ปัญหามีประสิทธิภาพ ควบคุมขบวนการศึกษา แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การสอน การเรียนรู้ การจัดกิจกรรม การประเมินผล เสนอแนวทาง กำหนดนโยบาย วางแผน ตลอดจนปรับปรุงระบบงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยเป็นเทคนิคและเครื่องมืออันสำคัญสำหรับนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกระดับ

สำหรับ อุทุมพร ทองอุไทย (2525: 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยที่มีต่อการประเมินศึกษาไว้ว่า

การวิจัยเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริหารดำเนินการประเมินศึกษา โดยข้อมูลที่นำเชื่อถือเพื่อนำมาวางแผนและตัดสินใจได้ ช่วยให้ครูโคทรายถึงความก้าวหน้าใหม่ ๆ ในด้านเทคนิค การสอน สื่อการสอน หรือการประเมินผลการเรียนการสอน หรือทำให้ทราบว่ามีปัญหาการเรียนการสอนอยู่ที่ใด และจะมีวิธีแก้ไขปรับปรุงใคอยุงไร ทำให้ครูเกิดความเข้าใจในข้อดีของต่าง ๆ และทำให้มีวิสัยการโคแปลกเบดิยนความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งกันและกัน อันเป็นการส่งเสริมวิถีแห่งปัญญาใหงอกงามยิ่งขึ้น

ในระบับรัฐบาลได้กำหนดวัตถุประสงค์ในแผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520 หมวดที่ 2 อันเกี่ยวกับแผนนโยบายการศึกษาของรัฐในข้อที่ 5 ไว้ว่า "รัฐพึงส่งเสริมการทดลองและการวิจัย เพื่อจะให้นำไปใช้ในการปรับปรุงการศึกษาให้เหมาะสมอยู่เสมอ" (สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520: 6)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย จึงได้มีการฝึกฝนให้นิสิตมีประสบการณ์ในการวิจัย โดยมุ่งให้นิสิตนำเอาความรู้ที่เรียนมาผนวกกับความเข้าใจในปัญหาที่เกี่ยวข้องในสาขาที่เรียน ทำการศึกษาวิจัยและเขียนเสนอรายงานวิจัยในรูปของวิทยานิพนธ์ ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตเกือบทุกสาขาวิชา ให้นิสิตบัณฑิตเมื่อเรียนรายวิชาครบแล้ว จะต้องทำวิทยานิพนธ์ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตร ยกเว้นสาขาวิชาการบริหารการศึกษาและสาขานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ให้นิสิตเลือกไคร่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์กับการเรียนรายวิชาเพิ่มเติมแล้วสอบรวบยอด (Comprehensive Examination)

สำหรับหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ได้เริ่มจัดการศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา 2512 และกำหนดให้นิสิตเรียนรายวิชาไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และจะต้องทำวิทยานิพนธ์จำนวน 12 หน่วยกิต ซึ่งวิทยานิพนธ์ที่ทำนั้น จะต้องเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านการประถมศึกษาคานใดคานหนึ่ง และตั้งแต่ปีการศึกษา 2513 จนถึงปีการศึกษา 2526 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 14 รุ่น จึงมีวิทยานิพนธ์สาขาวิชาประถมศึกษาจำนวน 352 เล่ม ซึ่งผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยสาขาวิชาประถม จึงต้องการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่เริ่มแรกคือ ปีการศึกษา 2513 จนถึงปีการศึกษา 2526 โดยวิเคราะห์จำแนกวิทยานิพนธ์เป็นหมวดหมู่ จัดทำบรรณานุกรม เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ทำงานวิจัยทางคานประถมศึกษา ในการพิจารณาปัญหาหัวข้อเรื่อง รูปแบบวิธีคานเป็นการวิจัยให้เหมาะสม กว้างขวาง มีคุณภาพและมีประโยชน์ต่อการประถมศึกษายิ่งขึ้นต่อไปและเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาคนควาคต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่เริ่มแรกคือ ปีการศึกษา 2513 ถึง 2526 ในคานประเภทของงานวิจัย ประเภทของเนื้อเรื่องท่ววิจัย ประเภทเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรและ/หรือตัวอย่างประชากรที่ศึกษา สถานภาพของประชากรหรือ

ตัวอย่างประชากร วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากร แหล่งที่อยู่ของประชากร หรือตัวอย่างประชากร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะการเขียนวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ลักษณะการเขียนอภิปรายผลการวิจัย ลักษณะการเขียนข้อเสนอแนะ

2. เพื่อรวบรวมบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์สาขาวิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2513 จนถึงปีการศึกษา 2526 เป็นหมวดหมู่ตามประเภทของเนื้อเรื่องที่วิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2513 จนถึงปีการศึกษา 2526 ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับคานการประถมศึกษาจำนวน 322 เล่ม และเกี่ยวข้องกับคานปฐมวัย หรือก่อนประถมศึกษา จำนวน 30 เล่ม รวมทั้งสิ้น 352 เล่ม

2. การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์จะวิเคราะห์ในคานประเภทของงานวิจัยประเภทของเนื้อเรื่องที่วิจัย ประเภทเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรและ/หรือตัวอย่างประชากรที่ใช้ศึกษา สถานภาพของประชากร หรือตัวอย่างประชากร วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากร แหล่งที่อยู่ของประชากร หรือตัวอย่างประชากร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะการเขียนวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ลักษณะการเขียนอภิปรายผลการวิจัย ลักษณะการเขียนข้อเสนอแนะ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบวิเคราะห์ที่กำหนดไว้เป็นแนวทางศึกษาวิทยานิพนธ์นั้น ถือว่าเป็นแบบวิเคราะห์ที่เชื่อถือได้และเก็บข้อมูลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว

2. การวิจัยครั้งนี้ จะไม่วิเคราะห์เชิงคุณภาพและไม่วิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่อยู่นอกสาขาวิชาประถมศึกษา เช่น สาขาวิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยา สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา เป็นต้น แม้ว่าวิทยานิพนธ์นั้นจะมีเนื้อหาสาระทางคานการประถมศึกษาก็ตาม

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ได้ครบตามจำนวน 352 เล่ม คงวิเคราะห์ได้เพียง 344 เล่ม ซากไป 8 เล่ม เนื่องจากวิทยานิพนธ์ทั้ง 8 เล่มนี้เป็นวิทยานิพนธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาในภาคปลายปีการศึกษา 2526 ผู้วิจัยได้พยายามติดตามขอยืมจากผู้ทำวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เหล่านั้นแล้ว แต่ไม่ใคร่และยังติดข้อขอยืมจากบัณฑิตวิทยาลัย แต่ทางบัณฑิตวิทยาลัยแจ้งว่าวิทยานิพนธ์เหล่านั้นยังเข้าเล่มอยู่ที่โรงพิมพ์และไม่ทราบกำหนดเสร็จที่แน่นอน ผู้วิจัยได้รอนจนถึงสิ้นเดือนพฤศจิกายน 2527 ก็ยังไม่เสร็จ วิทยานิพนธ์ที่ซากไปนั้นเมื่อกี้ วิทยานิพนธ์ของ นายสุชน พรเสริมลักษณ์ นายสันติค อินทริกานนท์ นายทองสุข รวยสูงเนิน นายนรินทร์ วัฒนะนนท์ นางกัญญา ณ ถลาง นางสาวภาวดี เชื้อ-เย็นยงคกุล นางสาวภาวินี เจียมวิชนสุข นางสาวมีนา สุวรรณโฆษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับผู้ที่จะทำงานวิจัยทางด้านประถมศึกษาในการพิจารณาปัญหา และหัวข้อที่จะทำการวิจัยให้กว้างขวาง มีคุณภาพและมีประโยชน์มากยิ่งขึ้นต่อไป
2. เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง หรือวิจัยในงานที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษา
3. เป็นการเผยแพร่งานวิจัยสาขาวิชาประถมศึกษาที่ใคร่ทำมาแล้ว
4. เป็นแหล่งข้อมูล เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของลักษณะวิทยานิพนธ์สาขาวิชาประถมศึกษา

คำจำกัดความ

1. การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ หมายถึง การพิจารณาแยกแยะลักษณะของเอกสารงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาชั้นปริญญาโทหรือปริญญาตรีในค่านประเภของงานวิจัย ประเภทของเนื้อเรื่องที่วิจัย ประเภทเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรและ/หรือตัวอย่างประชากรที่ใช้ศึกษา สถานภาพของประชากรหรือตัวอย่างประชากร วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากร แหล่งที่อยู่ของประชากรหรือตัวอย่างประชากร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะการเขียนวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง ลักษณะการเขียนอภิปรายผลการวิจัย ลักษณะการเขียน

ขอเสนอแนะ ตามเกณฑ์ที่สร้างขึ้น

2. หลักสูตรหมวดบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาหมวดบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ลักษณะทางกายภาพของวิทยานิพนธ์ หมายถึง เนื้อหาและรูปแบบในการเขียนรายงานวิจัยที่ปรากฏอยู่ในวิทยานิพนธ์แต่ละเล่ม
4. พุทธศักราช หมายถึง ปีการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนมีนาคมในปีต่อไป



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย